

විවේචන ආරම්භ වෙහෙය

නවකතාව, කෙටිකතාව, කවිය, භාට්‍ය, පරිවර්තන, සාහිත්‍ය විචාරය, ජන සන්නිවේදනය ඇතුළු විවිධ ක්ෂේත්‍ර අලලා කෘති රැසක් ලියා පළකොට ඇති මහාචාර්ය සුනන්ද මහේඥ මහතාගේ නවතම කෘතිය 'භාවාත්මක ආත්ම භාෂණය' හමින් සුරස ප්‍රකාශනයක් ලෙස පසුගියදා එළිදැක්වුණි. මෙවර සංවාදය මහාචාර්යවරයා සමඟ පැවැත්වෙන්නේ මෙම නව කෘතිය පිළිබඳ කිසියම් විමර්ශනයක යෙදීම් අපේක්ෂාවෙනි.

• ලෝක ප්‍රකට විදේශීය කවි කිවිඳියන්ගේ කාව්‍ය නිර්මාණ පෙළක් සිංහලට පරිවර්තනය කොට 'භාවාත්මක ආත්ම භාෂණය' හමින් පළ කිරීමට ඔබ කල්පනා කළේ ඇයි?

මා එංගලන්තයේ වෙසෙන කාලයේ මගේ ගුරුතුමා මට පැවසුවා 'ඔබට පුළුවන්ද ඔබේ රටේ කවි ඉංග්‍රීසි බසට පරිවර්තනය කරන්න, විදේශීය කවි කිවිඳියන්ගේ හොඳ නිර්මාණ එකතුවක් ඔබට පුළුවන්ද සිංහල බසට නගන්න' කියලා. එවිට මම ඇහුව ඇයි එහෙම කළ යුත්තේ කියලා. එවිට මගේ ගුරුවරයා කිව්වේ ලෝකයේ මොන රටක වුණත් නිර්මාණ තුල්‍යාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීමට නම් ඒවායේ ඇති සමාන අසමානකම් හඳුනා ගන්න නම් සුදුසුම ආරම්භය කවිය බවයි.

ඔහු එහෙම කිව්වේ කවියා වින්තකයකු වන නිසයි. ඉන්දියානු කවි ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනය නොකරන්නට ලෝකය ඉන්දියානු වින්තකය හඳුනා නොගන්නට තිබුණා. ලංකාවේ ජනකවි වගේ දේවල් ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනය නොවී තිබුණා නම් ලංකාවේ සංස්කෘතික පරිසරය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කරන්නට හිසු නොවිල් වගේ අයට උනන්දුවක් ඇති වෙන්නේ නැ. රිස් ඩේවිඩ්ස් කිව්වා 'ඔහුට මනේස්ත්‍රාත්වරයෙක් වෙන්නට වඩා හොඳයි ඒ කාලෙ යොදවලා පාලි ඉගෙනගෙන ත්‍රිපිටකය කියවන්න නියතවා නම් කියලා. ඒ නිසා අපේ භික්ෂූන් වහන්සේලා පාලි සංස්කෘත විතරක් නොවෙයි ඉංග්‍රීසි ප්‍රංශ වගේ භාෂාත් ඉගෙන ගන්නා.

මෙන්න මේ කියන තුළනාත්මක අධ්‍යයනයේ අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට අරගෙන තමයි මේ විදේශීය කවි සිංහලට නගන්න මිනිසු කියල කල්පනා කළේ. ඒත් ඒක පහසු වැඩක් වුණේ නැ. ඒක සංස්කෘතියක් තවත් සංස්කෘතියකට පෙරළනවා වගේ සංකීර්ණ වැඩක්.

• ලෝකය එකිනෙකට විවෘත වීමට හම් පරිවර්තන සාහිත්‍යය අඩුණ්ඩව වර්ධනය විය යුතු බවද ඔබ ඔය කියන්නේ?

ඇත්තටම ඔව්. ඉන්දියානු නාට්‍ය ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනය වුණාට පස්සේ එංගලන්තයේ සිටි නාට්‍ය විචාරකයන් ඒවා කියවලා ප්‍රතිචාර දක්වන්න පටන් ගත්තා. ඔය ටිකම වුණා ශ්‍රීක නාට්‍යවලට. සොක්‍රටීස් වැනි දර්ශනිකයන් කතා කරල කියෙන්නෙ ශ්‍රීක් භාෂාවෙන්. ඔවුන්ගේ ඒ අදහස් ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනය නොකරන්නට සොක්‍රටීස් කිව්වේ මොනවද කියල අපට තේරුම් ගන්න ලැබෙන්නෙ නැ. ඒ නිසා ලෝක සාහිත්‍ය පරිවර්තනය යුගයෙන් යුගයට දිගින් දිගටම අඛණ්ඩව සිදුවිය යුත්තක්. එහෙම වුණොත් තමයි අපට ලෝකයේ සෑම රටකම පෙනෙන්නට ගන්නෙ. සෑම සංස්කෘතියක්ම හඳුනා ගන්නට අවස්ථාව ලැබෙන්නෙ.

• කවිය යනු කුමක්ද යන්න නවතාවකින් යුතුව හඳුනා ගැනීම සඳහා මේ විදෙස් කවියන්ගේ නිර්මාණවලින් ලැබෙන ආලෝක දහරාව කෙබඳුද?

මට මගේ ආචාර්යවරුන් උගන්වා තිබෙනවා කවිවල යම් වර්ගීකරණයක්. සංවාද කවි, පාරභෞතික කවි, රොමැන්ටික් කවි, ආධ්‍යාත්මික කවි, සොබාදහම පිළිබඳ කවි ආදී වශයෙන්. එහෙම බැලුවාම වෝල්ට් රිජ්මන්ඩ් අයිකි වෙන්නෙ ආධ්‍යාත්මික කවි ගණයට. සිල්වියා බ්‍රාන්ට් වුණත් එහෙමයි. රවීන්ද්‍රනාත් කාගෝර්, බලිල් ජබ්රාන් වගේ කවියන්ගේ නිර්මාණ වුණත් ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කළොත් ඒවා ආධ්‍යාත්මික කවි ගණයට වැටෙන බව ඔබට වැටහේවි.

නූතන යුගයේ දකෘෂ් කවියන් විචාරකයන්ට මඟ හැරුණා

මහාචාර්ය සුනන්ද මහේඥ

මේ කවිවලින් හෙළිවෙන්නෙ ඔවුන්ගේ ගැඹුරු වින්තන රටාවයි. ඔවුන් කළේ නිකම්ම නිකං හතර පද ගැටලැසීමක් නොවෙයි. නිදහස් කියලා මේ කවියන් උන්මන්නක නිදහසක් භාවිත කළේ නැ. මේ කවි ඇතුළු දඟලන ජීවියෙක් ඉන්නවා. ඒ ජීවියා ඇතුළු දර්ශනික හෙළිදරව්වක් කියෙනවා. ඔහු අපූර්ව නිකන්නෙ කොහොමද කියන එක කියනවා. අපූර්ව නිතන එක තමයි කිසියම් සංස්කෘතියක වඩාත් ඵලදායී කාරණය හැටියට සැලකෙන්නෙ. කවියේ නවතාව හඳුනාගන්න නම් මේ අධ්‍යයනය අපට අවශ්‍ය වෙනවා. අර්ථය, අනුභූතිය, පරිකල්පනය ඉගෙන ගන්න අපිට මේ කවියන්ගේ නිර්මාණ වැදගත් වෙවි.

• කවියේ හැඳිරව ඉතා ඉක්මනින් වෙනස් වෙමින් තිබෙන කාලයක් මේක. එබඳු පරිසරයක් තුළ ඔබ සිතන්නවාද?

භාවාත්මක ආත්ම භාෂණය කෘතියේ ඇතුළත් කවියන්ගේ නිර්මාණ කියැවූ පසු පිරිසක් කියයි හරි අපූරුයි කියල. කවන් පිරිසක් කියයි තේරෙන්නෙ නැ කියල. මම භිතන්නෙ මේ කවි වාද විවාදවලට ලක්වෙනවට වඩා මේ කවි කියැවීමෙන් කම තමන් තුළම ස්වයං උපදේශනයක්, ස්වයං අධ්‍යයනයක් ඇතිකර ගැනීම තමයි වැදගත්. ඇත්තටම ඒ වෙනුවෙනුයි මම මේ පොත ලිව්වේ.

ලෝක ප්‍රකට කවියන්ගේ මේ කවි කියවද්දී කෙනෙකුට සතුටක් ඇතිවෙනව නම් ඒ සතුට පරිකල්පනයක් බවට පත්වෙනවා නම් ඒ ඔස්සේ ප්‍රඥ සම්පන්න වෙන්න පුළුවන් නම් ඒක තේද විය යුත්තේ? ජේර - ජේරී ගාථා ඉංග්‍රීසි බසින් කියැවූ විදේශීය පාඨකයන් අපේ රටවල් හොයාගෙන ආවේ ඒ හේතු නිසයි.

• ලංකාවේ නූතන කවිය සම්බන්ධයෙන් ඔබේ මතය කුමක්ද?

මගේ කල්පනාවේ විචාරකයන්ගේ හැටියට නූතන යුගයේ ප්‍රමාණාත්මක විදිහට අවධානය යොමු නොවුණ කවියන් ඉන්නවා. අවධානයට යොමු වී සිටින කවියන්ගෙ නිර්මාණ වුණත් මේ භූමිය තුළට සීමාවී තිබීම අපරාධයක්. මෑත යුගයේ නන්දන විරසිංහ, මොනිකා රුවන් පතිරණ වගේ අයගේ නිර්මාණ ඉංග්‍රීසි බසට පළ විය යුතුව තිබෙනවා.

නූතන සිංහල කවිය සොයාගෙන යාමේ අවශ්‍යතාවයි වැදගත්. විශ්වවිද්‍යාලවල කවිමත් බොහෝ දුරට සිද්ධ වෙන්නෙ පරණ කරුණුම ඉගැන්වීමයි. අතිනූතන දක්ෂ කවියන්ගෙ නිර්මාණ බැහැර වීමට ඒකත් එක් හේතුවක් විය හැකියි. නූතන කවිය සොයාගෙන යාමට තරම් ඉවසිලිවත්ත විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරයෙක් මෑත කාලයේ තවමත් ඉපදිලා නැහැ කියලයි මට හිතෙන්නේ. එද කවිය ගැන හොයා බලන්න මහාචාර්ය එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර, මහාචාර්ය ආර්ය රාජකරුණා අය හිටියා. ඒත් දැන් එහෙම එකක් විශ්වවිද්‍යාලවලින් පෙනෙන්නෙ නැ.

කවිය එක තැනකින් නැවතිලා වගේ ඔහේ බලාගෙන ඉන්නවා. අපේ කවිය දිනෙන් දින ඉදිරියට යනවා. විචාරකයන් කරන්න මිනෙ ඒ කවිය සොයාගෙන යාමයි. එක්තරා කාලෙක කොළඹ කවියො බොහොම නරක කවි ලිව්වයි කියල පැත්තකට දල තිබ්බා. ඒක අපරාධයක් බව දැන් කාට වුණත් වැටහිලා තියෙනවා. විමලරත්න කුමාරගම වගේ කවියකුගෙ එකම එක කවියක්වත් ඉංග්‍රීසියට කවිමත් පරිවර්තනය වෙලා නැ. සමහර විට එද කොළඹ කවිය පැත්තකට දැමීමත් මේකට බලපාන්න ඇති.

සංවාද සටහන
ගාමිණී කන්දේපොළ